

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 XV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2026

Nr. 28

AMENDEMENT VAN HET LID JIMMY DIJK

Ontvangen 11 maart 2026

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 425.000** (x € 1.000).

II

In **artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 310.000** (x € 1.000).

III

In **artikel 11 Uitvoering** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 90.000** (x€ 1.000)

Toelichting

Het voorstel van de indiener is om 250 miljoen euro vrij te maken voor 40.000 extra banen in sociale ontwikkelbedrijven. Sociaal ontwikkelbedrijven bieden een belangrijke plek voor mensen die op een andere werkvloer nu niet meteen aan het werk komen. Mensen vinden er de begeleiding die ze nodig hebben om later buiten het sociaal ontwikkelbedrijf aan de slag te gaan. Of ze vinden er een plek waar ze passend werk kunnen doen. Werk is zoveel meer dan alleen de plek waar je je salaris verdient. Je werkplek zorgt ervoor dat je sociale contacten opdoet, nieuwe dingen leert en structuur opbouwt. Nu zitten 120.000 mensen thuis die juist graag aan het werk willen, maar geen passende werk kunnen vinden. De indiener wil voor iedereen een werkplek.

Daarnaast stelt de indiener voor om 175 miljoen euro vrij te maken voor 10.000 basisbanen. Een basisbaan biedt mensen een baan voor 32 uur per week voor het wettelijk minimumloon. Het is bedoeld voor mensen die langdurig zonder werk zitten, die graag willen werken en hierbij een beetje begeleiding nodig hebben die een reguliere baan niet biedt. Het is een investering in mensen. Zodat mensen bijdrage naar vermogen en een fatsoenlijk inkomen krijgen. Tegelijkertijd versterkt het onze buurten en gemeenschappen.

In totaal kosten deze 50.000 banen met elkaar 425 miljoen euro.

De indiener stelt voor dit op vier verschillende manieren te betalen:

- Een besparing op uitgaven aan handhaving, sanctionering en terugvordering binnen de sociale zekerheid. De afgelopen jaren is gebleken dat een deel hiervan weinig opbrengt en hoge kosten kent. Incasso-opbrengsten bij UWV, SVB en gemeenten liggen al jaren laag, terwijl de uitvoeringskosten hoog zijn. Indiener kiest voor gerichte fraudeonderzoeken en terugvorderingen. Indiener schrappt fraudeonderzoeken en terugvorderingen met een lage financiële omvang en bij sancties die voortkomen uit niet-opzettelijke fouten. Hierdoor wordt er 120 miljoen euro bespaard, zonder afbreuk te doen aan de handhaving bij aantoonbare fraude of misbruik. In dit voorstel wordt daarom 90 miljoen bespaard op de uitvoering.

- Als gevolg van de in het voorstel gecreëerde banen ontstaat er uitstroom van mensen uit een uitkering of een zwaardere voorziening. Dit gaat om een gemiddelde uitkeringslast van 25.000 euro per persoon per jaar. In totaal veroorzaakt dit een besparing van 50 miljoen euro. Dit is laag ingeschat.

- Indiener stelt voor om 175 miljoen euro vrij te maken voor 10.000 basisbanen in het hele land. De basisbanen geven ook een besparing op bijstandsuitkeringen. Dit geld moet ingezet worden om de basisbaan mogelijk te maken (ontschoten). Dit zou al ruim één derde van de kosten van een basisbaan kunnen dragen. Daarnaast kunnen de middelen die nu zijn vrijgemaakt voor re-integratie en de ESF-subsidie worden ingezet. Zo kan de helft van een basisbaan bekostigd worden.

- Per basisbaan blijft dan ongeveer 17.500 euro per jaar nodig vanuit de Rijksbegroting. Voor het resterende deel wil indiener schrappen op externe inhuur en consultants. De Nederlandse overheid besteedde in 2024 een recordbedrag van 3,7 miljard euro aan externe inhuur van consultants en interim-managers. Indiener verwacht hierdoor een besparing van 255 miljoen euro om te besteden aan beide in dit voorstel voorgestelde vormen van werk. Dit gaat om de begrotingsjaren vanaf 2027. Indiener kiest ervoor om mensen te helpen die het nodig hebben, in plaats van dure externe inhuur die niet nodig is.

J. Dijk